

עין משפט
נר מצוה

כ **מ** א מיי פירא מה'ל נדרים ה'ו טושה' י"ד סימן רלג סעיף כ:

תוספות

במאי פליגי ב"ש סברי
בנדרים שנראו לארום ראשון נבי.
דהיינו מני היכא דשמע ארום ראשון כמו סיפא דכו ביום דפתי (לעיל פ"א ד"ה ה"ג נערה):
דנתרוקנה רשות לאב.
א"י ליכא ארום אחרון, ואי א"י ארום אחרון יפרו שניהם בשותפות:
וב"ה סברי, לא אמרי' אביה ובעלה מפירי' נדריה גריסא כיון (דמפר) [הדפיק] אב בחיי ראשון ומקלש קליש לטוביה נדר, הלכך אין מנ נדר ארום ראשון להוריש חלק מנדרה שנשאר לו להורישו לעלי ואלא.
וא"י דגבתי' בדין סיומא דברייתא שמע בעלה והפר לה ולא הפיקה אב לשמוע עד שמת [בגטל] מחו לא ומפר חלקו של בעל, ולא הירא דמאי א' מחו לא פה עתיק לא הפיר עד השתא, ומו חלקו של ה'ל, חלק עצמו הוא, לכן נראה דגבתי' שמע אביה, דפ"י, וכן פ"י ה"י אליגנור דה"ג בתוספתא:
הגהה.

בפירוש קדמוני גרים הכי סיפא דברייתא, שמע בעלה והפר ולא הפיקה אב לשמוע עד שמת הבעל חחר חלקו ואב פה עתיק הפרת והנאה לני ששבעה אבאי קיי אם כל חלקו אי' א"י מפר את אחריו ד' בדין, אבל כיון ומטבילה הפרת הבעל, כן שאינו פקטי בשעת גמר הפיה, וכן משמע בבבביתא לד"ה (סא:), ולכן נ"ך אב"ש שיאמר סתם מופר נ"ך כל הנדר:
וא"ן חזן דברי ב"ש אבל אב"ב א"י א"י אינו יבול להפר.
ולפי מלי דמסקין ואולי ליה תלמודא דיק סיפא אייני מנארכסא לאחר כמו רישא, ולא פירשו התנא, דארישא סמיך, ובהא פליגי, ב"ש סברי כיון דנאלו לארום ראשון ארום אחרון לא מני מפרי ארום אחרון אלא בלגד, וב"ה סברי אין האב יכול להפר אלף עם ארום שני, והיינו מני' כותמי' דשמואל ממלתייהו דביה:
במאי פליגי ב"ש סברי
נדרים נבי שנראו לארום נתרוקנה רשות לאב.
א"י לכא לנדו בלא ארום שני:
ובינו ניין, מנלמא אחריתא היא, שבשני דברי' נתלקו ב"ש וב"ה, ללו' סברי ב"ש מניגו גיין, ולענין רישא דהך מתימתא, ודקתמי בבביתא דלעיל (פא:), דל"ש משום דמיגו גיין האב שיהפר ותלק שלם של בעל נשאר והאב וירשו ממנו:
וב"ה סברי' אחרון, ולאוו מיגו גיין, כלומ' ולענין שמע אביה והפר סברי ב"ה בבביתא דלע"י דאב מקלש קליש ותלק הבעל דבר מועט הוא ואין האב יורשו, אבל כסיפא שהפר הבעל לא שייך לומר דמקלש קליש שהרי נתבטלה הפירוש כשמת, א"ן מתוך שהאב מפר חלקו שלם הפר עדיין גם חלק הבעל יפר.
מקדמוני', רכנו יונה, ע"כ ההגהה:
ושבע בעלה וגידשה.
בארובה דווקא מיירי, כדמונה סוגיא:
א' אמרת גירוש' בשתיקה מצי מפר.
פ"י הבעל עם האב:
גירוש' בהקמה לא מצי מפר.
דלמלא

עא:

ר"ן

נתרוקנה רשות לאב ומש"ה נהי דהכא נראו לארום ראשון והפרה דליה כמאן דליתא דמיה דמכי מיית ליה בטלה לה אפ"ה כיון דארום אחרון לגבי האי נדרא כמאן דליתיה דמי מטעמא דנפרש כסמון

מזי אב מיפר:
ומיגו גיין.
לא הבנתי דברי הראשונים צוה אמאי

מזי מפר אב לחודיה לבית שמאי דאמרי

מיגו גיין טפי מצי"ה דאמרי מיקלש קליש ועוד דאפי' אמרת מיגו גיין מ"מ מכי מיית ליה בעל תצריה לגזייה דתנינא בצביתתא דלעיל (דף סח:) שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל ואם איתא דהפרה דאב כדקיימא קיימא אמאי לא מצי מיפר בעל לאחר מיתת אב דנהי דלא נתרוקנה לו רשות אב

אפ"ה אב גיין דליה ובעל גיין ידיה אלף מאי אית נך למימר דנהי דמיגו גיין אפ"ה כי מיית ליה אסתקלף ליה גזימא ידיה וה"ג מצי שנא.
וכ"ל דהיינו טעמא משום דלצ"ש דסבירא לכו מיגו גיין כיון דכי הפר בעל אבטיל ליה פלגיה דנדרא לגמרי הרי מעשה שלו נגמר ואסתלק ליה ארום לגמרי ונהי דכי מת ארום בטלה לה הפרה דליה מיהו מכיון דאסתלק ליה ארום מהכא ומו לא מוזי האי נדרא לארום כלל לא ליה אב בלא ארום והא פשטיקן לעיל [ע.].
דכל היכא דליכא ארום אב מיפר דמקיש קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה אבל בההיא דלעיל דשמע אביה והפר לה אפי' אמרת דלמ"ד דמיגו גיין אסתלק ליה אב אפ"ה כי מת בטלה ליה הפרה דליה וקס ליה ארום לחודיה בלא אב ולא מצי מיפר היינו טעמיהו דצ"ש דאמרי דאב מצי מיפר הכא בלא ארום אחרון.
וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה ולא מציגו גיין:
"איבעיא להו גירושין כשתיקה דמיא או כהקמה דמיא למאי נפקא מינה כגון שנדרה ושמע בעלה וגרשה ואהדרה ביומיה אי אמר מר כשתיקה דמי מצי מיפר לה ואי אמר מר כהקמה דמי לא מצי מיפר לה ה"ש

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

רש"י

צ"ש נתרוקנה רשות לאב וכריך להפר שניהן צבת אחת (א) של אותו ושל בעל והתם הוויין נדרים שלא נראו לבעל כדקתני שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע והתם קאמרי צ"ש מיגו גיין דהואיל והפר האב כבר לא אכטריך ליה להפר אלף חלקו של בעל

וב"ה סברי (א) נדרים שנראו לארום ראשון הכא אביה ובעלה מפירין נדריה דהאב אינו מיפר אלף עם ארום אחרון אבל התם דהוויין נדרים שלא נראו לארום לא מיגו גיין אלף מיקלש קליש ומיפר חלקו ותלק הבעל:

א"י

נפקא מינה כגון שנדרה ושמע בעלה וגרשה ואהדרה ביומיה אי אמר מר כשתיקה דמי מצי מיפר לה ואי אמר מר כהקמה דמי לא מצי מיפר לה ה"ש

א"י
נפקא מינה כגון שנדרה ושמע בעלה וגרשה ואהדרה ביומיה אי אמר מר כשתיקה דמי מצי מיפר לה ואי אמר מר כהקמה דמי לא מצי מיפר לה ה"ש

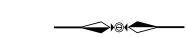
א"י
נפקא מינה כגון שנדרה ושמע בעלה וגרשה ואהדרה ביומיה אי אמר מר כשתיקה דמי מצי מיפר לה ואי אמר מר כהקמה דמי לא מצי מיפר לה ה"ש

קליש ואין האב וארום האחרון יורשין חלק ארום הראשון אבל כסיפא לא שייך למימר מיקלש קליש כיון שהאב קיים כדפירשית לעיל ואי תקשי נ"ך אמאי נקט ומארכסא זו ביום כיון שלם הספיק הבעל לשמוע וזריך לפרש דכו ביום אמיתת הבעל קאי ולא איוס הנדר וזריך האב להפר ביום מיתת הבעל דנתרוקנה רשות לאב ולגבי חלק הבעל הוה ליה ביום שמייעה דעתה נתרוקנה לנשות להפר לה:
ושבע בעל וגרשה ואהדרה ביומיה.
וצארכסא איירי דאין הבעל מיפר בקודמין כדמסקינא וכלא אהדרה מני הוה מצי למימר דאי כשתיקה דמי נתרוקנה רשות לאב ומיפר והאי דנקט ואהדרה לאשמעינן דוקא דאהדרה ביומיה אבל אם עבר היום לא מצי מיפר אפי' הוו גרושין כשתיקה אע"ג דלא היתה תחתיו כסוף היום ומיהו בירושלמי דפרקין לא משמע הכי דגרים בירושלמי גבי פלוגתא דרבי יוסי בר"י ורבנן אי הפרת נדרים הויא ממת לעת או עד שתחשך

דוקא כשתמך וחזר לדבורו על דעמיה דרבי יוסי בר"י ונתנו לו כ"ד שעות ולרבנן לעולם הוא מיפר והלך עד שחזור לדבורו לפני שקיעת החמה חזר לדבורו לפני שקיעת החמה שעה אחת שוב אינו יכול להפר אלמנא שעות שאינן ראי' להפר אינן מן המנין:

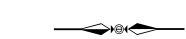
מסורת הש"ס

א) [לעיל סח. וט"ג],
ב) [ס"א דדליכא],

הגהות הב"ח

א) גב' נדרים נמי שנראו לארום:
ב) בא"ד צבת אחת שליו ועל בעל והתם וכו' לשמוע קאמרי ב"ש כצ"ל ומיתת והתם נמתק:
ג) בא"ד ובי"ה סברי הכא דהוה נדרים שנראו לארום ראשון אביה ובעלה כצ"ל ומיתת הכא נמתק:

פירוש הרא"ש

ובסיפא לאב גרידא אף בנדרים שנראו לארום דכסה אייני ברישא דבביתא כדפירשית וב"ה סברי אע"ג דאביה ובעלה מפירין נדריה הכא לא מצינא לא ברישא ולא כסיפא אב לחודיה משום דאב נתקלש קליש חלק הבעל ול"ג הך גירסא דהך מרי צבי למה לי בחלא צבא שמע"י פלוגתיה דצ"ש וצ"ע קאמר וב"ש סברי בנדרים נמי שנראו לארום נתרוקנה רשות לאב כיון דכביה לא פליגי צ"ש וב"ה הא שצריך לחלוק בצבא אחת לשמים ואין הלשון משמע כן וגרלה דה"ג וכן מנלמא הגיטאס בכל הפרטים שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל חזר האב ומיפר חלקו של בעל דכיון שלם הפר הכא בחיי הבעל נתבטלה הפרת הבעל כיון שלם נמרה הפרה בחיי דפתי לעיל הלך אב"ש האב לחזור ולהפר חלקו של בעל:
וא"ה נתן חזן הן דבר' ב"ש ובה"א אינו יבול להפר.
ולפי מלי דמסקין ואולי ס"ל לה"שס דאסיק מני בשתארכסא לאחר כמו ברשא, ומה שלם פירשו התנא משום דארישא הוה סמיך ובהא פליגי צ"ש סברי כיון שנראו לארום ראשון א"י מיפר אלף חלקו של בעל דכיון דארום אחרון אלא בלגד, וב"ה סברי אינו האב יכול להפר אלף עם ארום שני, והיינו מני' כותמי' דשמואל ממלתייהו דביה:
במאי פליגי ב"ש סברי
נדרים נבי שנראו לארום נתרוקנה רשות לאב.
א"י לכא לנדו בלא ארום שני:
ובינו ניין, מנלמא אחריתא היא, שבשני דברי' נתלקו ב"ש וב"ה, ללו' סברי ב"ש מניגו גיין, ולענין רישא דהך מתימתא, ודקתמי בבביתא דלעיל (פא:), דל"ש משום דמיגו גיין האב שיהפר ותלק שלם של בעל נשאר והאב וירשו ממנו:
וב"ה סברי' אחרון, ולאוו מיגו גיין, כלומ' ולענין שמע אביה והפר סברי ב"ה בבביתא דלע"י דאב מקלש קליש ותלק הבעל דבר מועט הוא ואין האב יורשו, אבל כסיפא שהפר הבעל לא שייך לומר דמקלש קליש שהרי נתבטלה הפירוש כשמת, א"ן מתוך שהאב מפר חלקו שלם הפר עדיין גם חלק הבעל יפר.
מקדמוני', רכנו יונה, ע"כ ההגהה:
ושבע בעלה וגידשה.
בארובה דווקא מיירי, כדמונה סוגיא:
א' אמרת גירוש' בשתיקה מצי מפר.
פ"י הבעל עם האב:
גירוש' בהקמה לא מצי מפר.
דלמלא

פ"י נדרים שנראו לארום ראשון אין האב מפר אלף עם שותפות ארום אחרון, ולאוו מיגו גיין, כלומ' ולענין שמע אביה והפר סברי ב"ה בבביתא דלע"י דאב מקלש קליש ותלק הבעל דבר מועט הוא ואין האב יורשו, אבל כסיפא שהפר הבעל לא שייך לומר דמקלש קליש שהרי נתבטלה הפירוש כשמת, א"ן מתוך שהאב מפר חלקו שלם הפר עדיין גם חלק הבעל יפר.
מקדמוני', רכנו יונה, ע"כ ההגהה:
ושבע בעלה וגידשה.
בארובה דווקא מיירי, כדמונה סוגיא:
א' אמרת גירוש' בשתיקה מצי מפר.
פ"י הבעל עם האב:
גירוש' בהקמה לא מצי מפר.
דלמלא

דוקא כשתמך וחזר לדבורו על דעמיה דרבי יוסי בר"י ונתנו לו כ"ד שעות ולרבנן לעולם הוא מיפר והלך עד שחזור לדבורו לפני שקיעת החמה חזר לדבורו לפני שקיעת החמה שעה אחת שוב אינו יכול להפר אלמנא שעות שאינן ראי' להפר אינן מן המנין: